

תכנית המלגות ע"ש פרופ' נחמיה לבציון ז"ל לדוקטורנטים מצטיינים מהפריפריה-תשפ"ב

פרק א' - תקנון והנחיות הגשה

הנחיות כלליות

- כל תוכניות מלגות המצויינות של הוות"ת מיועדות אך ורק לבעלי אזרחות ישראלית או בעלי מעמד של "תושב קבע".
- אין להגיש מועמדות/ליותר מתוכנית מלגות אחת של ות"ת בו-זמנית בשנה נתונה.
- אין להגיש מועמדים/ות שכבר הוגשו כמועמדים למלגה (בין אם זכו ובין אם לא זכו), במחזורים קודמים.
- על המוסדות והמועמדים/ות לעמוד בכל תנאי התקנונים של תוכניות המלגות.

א. כללי

1. מטרת התכנית הינן:

- עידוד סטודנטים מצטיינים שהתחנכו בפריפריה החברתית-כלכלית של המדינה לפנות ללימודי התואר השלישי באוניברסיטאות בארץ, תוך פיתוח מצוינות אקדמית, תרומה לקהילה האקדמית וצמצום פערים בין פריפריה ומרכז בחברה הישראלית.
 - הענקת אפשרות לסטודנטים מצטיינים שהתחנכו בפריפריה החברתית-כלכלית של המדינה להקדיש את מלא זמנם ללימודיהם ובכך לקצר את משך לימודיהם עד לקבלת התואר השלישי.
 - עידוד השתלבותם (בטווח הארוך) של מקבלי התואר השלישי שהתחנכו בפריפריה החברתית-כלכלית של המדינה בסגל האקדמי של המוסדות להשכלה גבוהה.
2. הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת) תממן מדי שנה עד 10 מלגות תלת שנתיות לדוקטורנטים מאזורי הפריפריה. המועמדים יוגשו לוות"ת על ידי לשכות הרקטור באוניברסיטאות, ובחירת המלגאים תתבצע ע"י ועדה מיוחדת שתאושר ע"י מליאת ות"ת.
3. כל מלגה הינה בסך 62,200 ₪ לשנה (במחירי תקציב תשפ"ב) למשך 3 שנים אקדמיות (לא יאושרו הארכות), מזה 52,200 ₪ לשנה הקצבת ות"ת ו-10,000 ₪ לשנה שישולמו ע"י האוניברסיטה לכל מלגאי. בנוסף תעמיד האוניברסיטה לרשותו של כל מלגאי סכום שנתי של 10,000 ₪ (במחירי תקציב תשפ"ב), לכיסוי הוצאות מחקר.
4. המלגות יוענקו לזוכים החל מתחילת שנה"ל תשפ"ב- אוקטובר 2021.

ב. תנאים להגשת מועמדים

1. המועמד/ת למלגה יהיה בעל/ת תואר שני ממוסד מוכר בארץ או בחו"ל אשר התקבל ללימודי דוקטורט תוך לא יותר משלוש שנים מאז קבלת התואר, או התקבל למסלול ישיר לדוקטורט.

2.א. כסטודנט מה"פריפריה" ייחשב מועמד אשר עומד בשני הקריטריונים הבאים :

- I. למד באחת מהחטיבות העליונות המופיעות ברשימה העדכנית של "פריפריה חברתית-כלכלית" כפי שהוכנה ע"י המדען הראשי של משרד החינוך ומפורטות בנספח המצ"ב.
- II. מקום מגוריו במהלך רוב 12 שנות לימוד בבית ספר, בדגש על שלוש שנות התיכון, באחד מהישובים המוגדרים כ"פריפריה חברתית-כלכלית", בהתאם לרשימה העדכנית שהוכנה על ידי הלמ"ס ומפורטות בנספח המצ"ב.

ב. מועמד שאינו עומד בשני הקריטריונים גם יחד, יוכל להגיש בקשה חריגה לקבלת המלגה באמצעות מכתב קצר המנמק זאת.

3. רקטורי האוניברסיטאות יגישו לוות"ת עד שלושה מועמדים מומלצים ממוסדותיהם **לפי סדר עדיפותם**, בצרוף הנימוקים להמלצתם, **בדגש על סיפור החיים של המועמד**. הגשת רשימת המועמדים תלווה בדברי הסבר על תהליך הבחירה והתחייבות על קיום התנאים הדרושים. אין להגיש מועמדים שאינם עומדים בתנאי הסף, כאמור לעיל.

4. המלגאית/מתחייבת כלפי האוניברסיטה :

(א) לסיים את עבודת המחקר תוך שלוש שנות המלגה או לכל היותר 4 שנים ממועד זכייתו/ה במלגה.
(ב) המלגאים יוכלו לעבוד בתקופת המלגה בעבודות שונות (כולל כעוזרי הוראה, הוראה ועבודות אחרות) בהיקף שלא יעלה על 8 שעות עבודה שבועיות, ובתנאי שעבודתם רלוונטית לתחום לימודיהם/מחקרם ובאישור בכתב ממנחה עבודת הגמר.

(ג) לבקש את אישור האוניברסיטה לכל הפסקה בעבודת המחקר לתקופה של ששה חודשים או יותר. האוניברסיטה לא תאשר הפסקת עבודה ליותר משנה אחת.

5. האוניברסיטה מתחייבת כלפי ות"ת :

(א) לא להעסיק את המלגאית על חשבון המלגה.

(ב) להעמיד לרשות המלגאית את הספרות המקצועית ואת כלי המחקר הדרושים בדרך שתאפשר ניצול אופטימאלי של שנות המחקר.

(ג) להעמיד לרשות המלגאית סך של 10,000 ₪ (במחירי תקציב תשפ"ב) לשנה, למשך שלוש שנים לכיסוי הוצאות מחקר (כגון : צילומים, נסיעות לכנסים או לצורך שיתוף פעולה במחקר, תוכנה, ציוד ומחשוב, פרסום והוצאה לאור).

(ד) להביא לידיעת המלגאית את תקנון התכנית ואת חובותיו וזכויותיו דלעיל.

6. מתן המלגות הינו בכפוף לסעיף 11 לכללי המועצה להשכלה גבוהה בדבר זכויות הסטודנט (התאמות עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה), ובהתאם לחוק זכויות הסטודנט.

בגין לידה/חופשת לידה, תוארך תקופת המלגה ב-15 שבועות.

ג. הגשת המועמדים למלגה :

המוסד יגיש המועמדים למלגה **עד לתאריך 1.5.2021**. הגשת המועמדים הינה מקוונת, והמוסד יעלה את תיקי המועמדים בקבצי PDF (קובץ אחד לכל תיק מועמד) למערכת הממוחשבת של מלגות הוות"ת בהתאם להנחיות שימסרו למוסדות.

לכל תיק מועמד/ת יצורפו המסמכים והחומרים הבאים :

1. טופס בקשה למועמד (מצ"ב).
2. קורות חיים וסיפור החיים של המועמד, כולל ציוני סיום תואר ראשון ושני ועבודת הגמר.
3. תקציר עבודת ה- M.Sc או ה- MA. מועמדים שהתקבלו למסלול ישיר לדוקטורט יגישו תקציר הישגיהם במחקר (עמוד אחד עד שנים).
4. תקציר הצעת המחקר לדוקטורט, בין שאושרה על ידי מוסדות האוניברסיטה או רק על ידי המנחה לדוקטורט.
5. **שלוש המלצות**, הכוללות: (1) המלצת המנחה בתואר שני (2) המלצת המנחה לדוקטורט למועמד שהחל כבר את עבודת הדוקטורט או מכתב של מנחה עתידי לדוקטורט למי שטרם החל את עבודת הדוקטורט (3) מכתב של חבר סגל אקדמי המכיר את המועמד.
6. התחייבות המועמדים והאוניברסיטה על קיום התנאים בהתאם לתקנון ות"ת.
7. תקנון המוסד לבחירת המועמדים למלגה.

ד. בחירת המועמדים ע"י הוועדה

1. הוועדה תבחר בכל שנה עד 10 מלגאים חדשים, מבין המועמדים העומדים בתנאי הסף מכל המוסדות, **בדגש על הרקע האישי של המועמד.**
2. בחירת הזוכים תעשה על בסיס כלל ארצי (ולא מוסדי), על-פי מצוינות אקדמית, בין היתר, פרסומים, השתתפות פעילה בכנסים, פרסים אקדמיים, פוטנציאל המועמד להשתלבות בעולם האקדמי וכיו"ב, ובהתאם לשיקול דעת הוועדה. הוועדה תיקח בחשבון את סדר העדיפות שנקבע על ידי המוסד, אך אינה מתחייבת לפעול על פיו.

ה. נהלי דיווח ותשלום

1. המוסד יגיש לות"ת עד ה- **15.7** בכל שנה:
 - דיווח אקדמי¹ על המלגאים בשנת הלימודים הנוכחית בכל המחזורים, חתום על ידי המנחה והרקטור או נשיא המוסד.
 - קבלת המלגה לשנה השנייה והשלישית תותנה בקיומה של הצעת מחקר מאושרת על ידי האוניברסיטה והתקדמות במחקר.
 - דיווח כספי על העברת כספי המלגות למלגאים בשנת הלימודים הנוכחית בכל המחזורים, חתום על ידי מנהל הכספים של המוסד.
 - רשימת המלגאים הממשיכים לשנת הלימודים הבאה בצרוף אישור על המשך ורצף לימודיהם. כמו כן יודיע המוסד על כל הפסקת לימודים העולה על 6 חודשים.
 - אישור על קבלת תואר ד"ר לגבי המלגאים, כאשר נסתיימה השנה השלישית של קבלת המלגה (או לכל היותר לאחר סיום השנה הרביעית).
 - התחייבות על עמידת המוסד בתנאים המפורטים בסעיף ב' בתקנון.
2. על סמך דיווחים אלו, תעביר ות"ת בסוף שנת הלימודים את כספי המלגות בגין השנה כולה עבור מלגאי כל המחזורים הזכאים.

¹ מצ"ב מתכונת לדו"ח התקדמות אקדמית למלגאי התכנית הממשיכים.

פרק ב' - הנחיות למינוי, הרכב וסדרי עבודה של ועדת השיפוט לתוכנית.

- הוועדה תורכב מחברי סגל אקדמי בכיר במסלול הרגיל בדרגת פרופסור.
- **אופן מינוי הוועדה** - חברי הוועדה והיו"ר ימונו ע"י מליאת ות"ת. כתב המינוי שלהם ייחתם על ידי יו"ר ות"ת.
- **נציגות חברי מל"ג וות"ת בוועדה** - ככלל, בכל ועדה ימונה לפחות חבר ות"ת או חבר מל"ג אחד מכהן.
- **גודל הוועדה** - לוועדה ימונו 5-7 חברים (לרבות יו"ר הוועדה).
- **הייצוג בוועדה** - בהרכב הוועדה יהיה ייצוג לתחומי לימוד בהתאם לעיסוקה של הוועדה, לסוגי המוסדות השונים, למגזר ומגדרי אוכלוסיה שונים וכן למגוון גילאי. שיקול מרכזי בבחירת החברים בוועדה יהיה מומחיותם ומצויינותם בתחום בו ניתנות המלגות: מדענים מובילים הפעילים במחקר, היודעים לזהות מצוינות אקדמית ואת הדור של מובילי המחקר המדעי בישראל בעתיד. על חברי ועדות השיפוט להיות חברי סגל פעילים/ צעירים, למשל כאלה הנמנים על האקדמיה הישראלית הצעירה, וכאלה שזכו בקרנות תחרותיות מובילות, דוגמת זו של המועצה האירופית למחקר ERC, וכיו.
- **מגבלות על כהונת נושאי תפקידים בוועדה** - בעלי התפקידים המפורטים להלן או תפקידים הדומים מהותית לתפקידים אלו, יהיו מנועים מלכהן בוועדה:
 - א. חבר הוועד הפועל, חבר הוועד המנהל, חבר הדירקטוריון, חבר הוועדה המתמדת, חבר וועדת הקבע וכיו"ב;
 - ב. נשיא, סגן נשיא, משנה לנשיא, מנכ"ל, רקטור;
 - ג. דיקן פקולטה, דיקן מכללה וסגניהם, דיקן סטודנטים, מנהל בית ספר, ראש בית ספר, למעט בית ספר שהינו חלק מפקולטה ומעמדו כשל חוג במוסד;
 - ד. בעלי תפקידים בגוף אשר לו סמכויות מקבילות של אסיפה כללית של עמותה או חברה לתועלת הציבור;חברי הוועדה יחתמו על התחייבות להימנע מניגוד עניינים.
- חברי הוועדה ימנעו מכל פעולה שיש בה חשש לניגוד עניינים בין מילוי תפקידם בוועדה לבין מילוי תפקידיהם האחרים, או לבין ענייניהם האישיים וימנעו מטיפול במסגרת תפקידם בוועדה בנושאים שבהם מעורבים גורמים אשר נמצאים עימם בקשר אישי או עסקי;
- בסעיף זה –
 - "עניין אישי" – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף שהחבר או קרובו מנהלים או עובדים בתפקיד ניהולי בו, או עניין של גוף שיש לכל אחד מהם חלק בהון המניות שלו, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות הצבעה;
 - "קרוב" – בן זוג, הורה, בן, בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד, דודה, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, לרבות חורג או מאומץ, וכן אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר.
- **שמירה על סודיות** - חברי הוועדה יימנעו ממסירת מידע אודות דיוני הוועדה, לרבות מסירת מסמכים, פרוטוקולים, החלטות ועוד ויחתמו על הסדר מתאים; המידע יימסר באמצעות מינהל המועצה להשכלה גבוהה בלבד.
- **תקופת הכהונה בוועדה** - חברי הוועדה והיו"ר ימונו לתקופות של שלוש שנים עם אפשרות הארכה לשלוש שנים נוספות בלבד, כאשר מומלץ שהחלפת חברי הוועדה תיעשה בצורה מדורגת.
- **התכנסות הוועדה:**

- הוועדה תתכנס פעם בשנה במועד שיקבע ע"י יו"ר הוועדה, בדרך כלל כחודש לאחר קבלת תיקי המועמדים.
- סדר היום וכל החומר הנוגע לדיון יופצו לכל חברי הוועדה שבעה ימים לפחות לפני מועד הישיבה.
- קוורום לקיום ישיבת הוועדה יהיה 3 מחברי הוועדה וביניהם יושב הראש; החלטות הוועדה באשר לגיבוש רשימות הזוכים תתקבלנה בהצבעה ברוב קולות של החברים הנוכחים בישיבה.
- במקרים חריגים ודחופים וע"פ החלטת היו"ר שתנומק בפרוטוקול, ניתן יהיה לקבל החלטות באמצעות הדואר האלקטרוני, ובלבד שהוועדה קיימה דיון בנושא במסגרת ישיבה, או באמצעים אלקטרוניים המאפשרים דיון מקביל של כל חברי הוועדה ובלבד שלא היתה התנגדות של מי מהחברים לקבלת ההחלטה באופן זה.

• **תיעוד פעילות הוועדה ודיווח -**

- א. ישיבות הוועדה והחלטותיהן יתועדו בפרוטוקול שיאושר ע"י יו"ר הוועדה ויכלול את עקרי הדברים והדעות שנאמרו בישיבה.
- ב. החלטות הוועדה תהיינה מנומקות ומבוססות ותפרטנה, בין היתר, את מידת עמידת המועמדים בקריטריונים לקבלת המלגות.

- מלבד גיבוש המלצה לרשימת הזוכים במלגות, תגבש הוועדה גם רשימת עתודה מדורגת של שני מועמדים, למקרה שאחד הזוכים לא יממש את המלגה.
- כמו כן, תתייחס הוועדה במסגרת עבודתה לנושא המגדרי, ותדווח בסיום עבודתה על מספר המועמדים בכל תחום באותו מחזור, לפי שיוך מגדרי (גברים, נשים) וכן דיווח על מספר המומלצים לזכיה בכל תחום באותו מחזור, לפי שיוך מגדרי (גברים, נשים)

- **מדיניות -** המדיניות המהווה את הבסיס לפעילות הוועדה, תקבע ע"י ות"ת.